

**Управління освіти і науки Кам'янець-Подільської міської ради
Хмельницької області
Заклад дошкільної освіти № 20 «Дзвіночок»**

ОРГАНІЗАЦІЯ ГУРТКОВОЇ РОБОТИ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Методичний посібник

**Денисенко Тетяна Володимирівна
вихователь закладу дошкільної
освіти №20 «Дзвіночок»**

**м. Кам'янець-Подільський
2024**

Денисенко Тетяна Володимирівна, вихователь закладу дошкільної освіти № 20.

Організація гурткової роботи в закладі дошкільної освіти. Методичний посібник – Кам'янець-Подільський, 2024. – 56 с.

Рецензенти:

Конфітовська Світлана Іванівна – директор закладу дошкільної освіти № 20 м. Кам'янця-Подільського.

Івасечко Олена Борисівна – вихователь-методист закладу дошкільної освіти № 20 м. Кам'янця-Подільського.

Методичний посібник схвалений педагогічною радою протокол № 2 від 23.11.2023

Посібник містить чинні документи з нормативно-правового забезпечення організації гурткової роботи, зразки ведення документації гуртка та вимоги до неї, орієнтовне планування роботи гуртка, вимоги до створення програми гуртка, методичні рекомендації щодо організації гурткової роботи в закладі дошкільної освіти, план роботи гуртка «Умілі ручки». Посібник буде корисним педагогічним працівникам, які прагнуть творчо розвивати дошкільників в освітньому просторі дошкільної установи.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
Нормативно-правове забезпечення організації гурткової роботи з дітьми дошкільного віку.....	5
Особливості організації гурткової роботи в закладі дошкільної освіти.....	6
Оформлення робочої документації керівниками.....	14
Планування гурткової роботи.....	19
Взаємодія з родиною.....	30
Досягнення наших вихованців	34
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	48
ДОДАТКИ	50

ВСТУП

Усі діти – різні, і пересвідчитися в цьому можна під час спостереження за самостійною діяльністю дошкільників. Хтось старанно будує вежу з кубиків, інший малює свою родину, а ще кілька дітей захоплено грають м'ячем. Задовольнити потреби кожної дитини у дитячому творчому саморозвитку може гурткова робота.

Гурток у закладі дошкільної освіти є самостійною додатковою формою освітнього процесу.

Зміст Базового компонента дошкільної освіти побудовано відповідно до вікових можливостей дітей на основі компетентнісного підходу, тобто спрямованості освітнього процесу на досягнення соціально закріпленого результату, що зумовлює необхідність чіткого визначення засвоєння дитиною змісту освітніх ліній, орієнтує освітян на цілісний і загальний розвиток дитини, підкреслює важливість закладання в дошкільному віці фундаменту для набуття у подальшому спеціальних знань та вмінь.

Гурткова робота в закладах дошкільної освіти набуває дедалі більшої популярності, є ефективним засобом індивідуалізації розвитку дитини та співпраці з родиною.

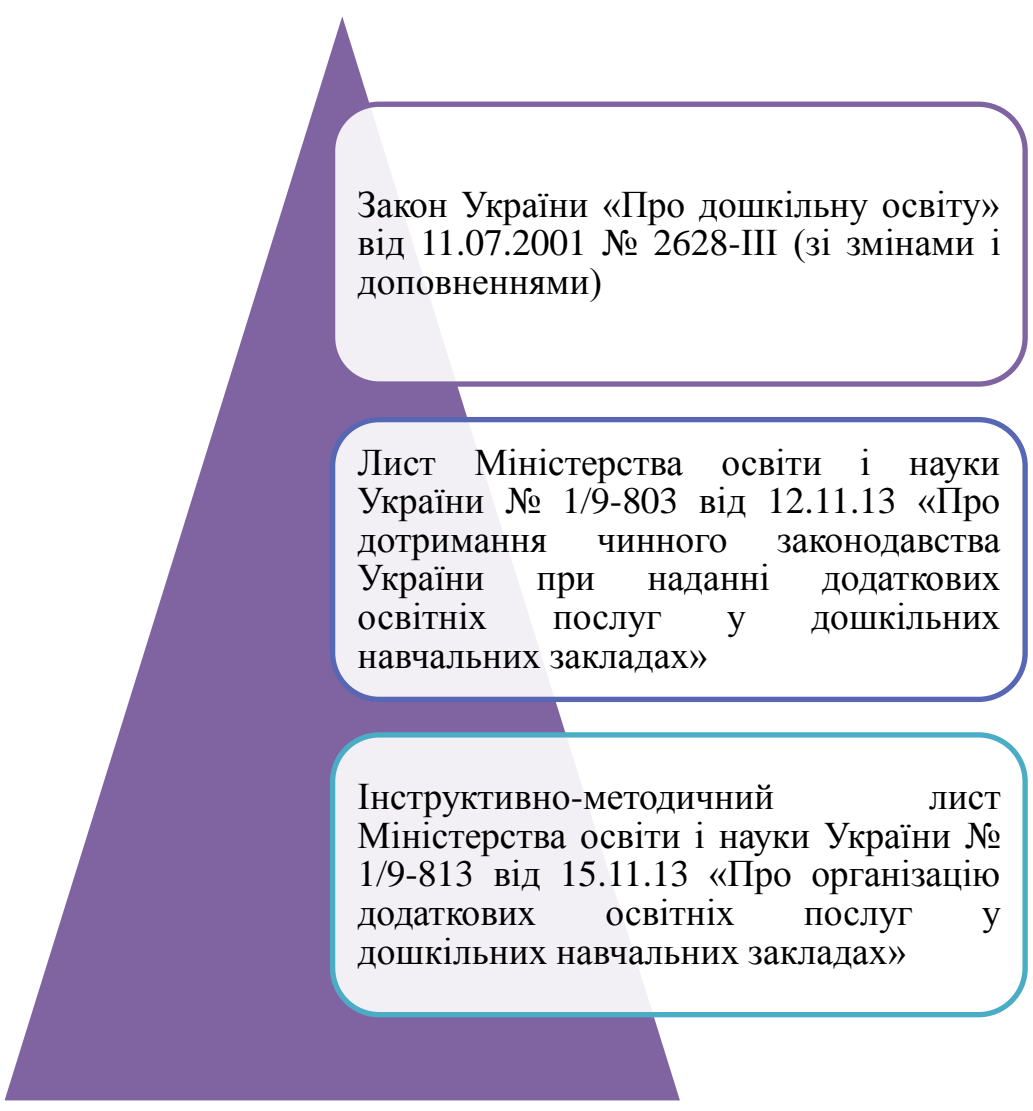
Мета гурткової роботи – задовольняти потребу й цікавість дитини до певного виду діяльності, розвивати її природні здатності, загальні та спеціальні здібності, активізувати дитячу творчість, своєчасно виявляти обдарованість.

Найпопулярніший серед батьків і дітей напрям гурткової роботи – художньо-естетичний. Адже під час занять цього напрямку діти виготовляють реальний предмет, яким можуть гратися, прикрасити побут або комусь його подарувати. Також діти одразу бачать результат своєї діяльності, що мотивує їх до подальшої роботи. Педагоги поглиблюють знання дітей про різні види художньої праці, матеріали та їхні властивості, формують уміння й навички роботи з ними. А також розвивають творчі здібності й естетичний смак дошкільників. Саме робота гуртка художньо-естетичного напрямку «Умілі ручки» описана в даному посібнику.

Нормативно-правове забезпечення організації гурткової роботи з дітьми дошкільного віку

Нормативно-правове регулювання сфери освіти в Україні – це сукупність правових засобів, за допомогою яких здійснюється правове регулювання суспільних відносин у сфері освіти. Правові норми, які здійснюють вказане регулювання суспільних відносин формують систему з характерною для неї ієрархією рівнів зв'язків та структурою.

Організацію гурткової роботи в закладі дошкільної освіти регламентують такі документи:

Закон України «Про дошкільну освіту» від 11.07.2001 № 2628-III (зі змінами і доповненнями)

Лист Міністерства освіти і науки України № 1/9-803 від 12.11.13 «Про дотримання чинного законодавства України при наданні додаткових освітніх послуг у дошкільних навчальних закладах»

Інструктивно-методичний лист Міністерства освіти і науки України № 1/9-813 від 15.11.13 «Про організацію додаткових освітніх послуг у дошкільних навчальних закладах»

Особливості організації гурткової роботи в закладі дошкільної освіти

Гурток в закладі дошкільної освіти є самостійною додатковою організаційною формою освітнього процесу. Гурток об'єднує вихованців відповідно до їх нахилів, здібностей, інтересів до конкретного виду діяльності з урахуванням їхнього віку, психофізичних особливостей, стану здоров'я.

Гурток будує свою роботу відповідно Положення про гурток в закладі дошкільної освіти, програми сприяння розвитку дитячої обдарованості ЗДО, Програми роботи гуртка, розкладу та плану роботи ЗДО.

Важливість гурткової роботи для загального розвитку дитини:

- навчання будується не на інформаційно-знаковому змісті, а на дитячому – цікавому і емоційно-ціннісному для кожної дитини;
- практика та особистий досвід дітей випереджають оволодіння теоретичними та практичними знаннями, тим самим викликають живу потребу в них, а отже – зацікавленість в навчанні;
- можливість для експериментування з різними матеріалами, інструментами, з художніми творами і музикою, вибору способів створення образу, засобів художньої виразності;
- комфортні умови, розкута увага відучують від механічного копіювання, стимулюють до творчості;
- керівництво дитячою діяльністю здійснюється на підставі співпраці (визнання цілей і задач самої дитини, спроможності стати на її позицію, разом з нею досягти необхідного результату).

Організація освітньої діяльності ґрунтується на загальноприйнятих у дошкільній педагогіці та психології принципах:

– *гуманізації та особистісно-орієнтованого підходу.*

В центрі освітнього процесу – дитина зі своїми потребами, прагненнями, бажаннями та уподобаннями. Мета педагогів – створити умови, в яких би малюк мав змогу проживати своє буття в різних специфічних видах саме дитячої діяльності (ігрової, образотворчої, мовленнєвої, рухової, пізнавальної, трудової тощо), і як наслідок – виявляти емоції та почуття;

розвивати здібності; збагачувати знання, уявлення; формувати вміння, застосовувати їх на практиці; набувати власної життєвої компетентності;

- *врахування вікових, психологічних та індивідуальних особливостей розвитку дитини.*

Педагогічний процес у будується, виходячи з потреб дитини на певному етапі її життя із визнанням самоцінності самого періоду дитинства. При цьому враховується, що кожен малюк – це яскрава особистість із власними, притаманними лише їй, рисами характеру та темпами розвитку;

- *самостійності та активності.*

У межах освітньої діяльності за цією програмою визнається право кожної дитини на власний вибір та задоволення основних потреб (у русі, спілкуванні, грі, відпочинку та ін.), що важливі для неї в конкретний проміжок часу. Ми, своєю чергою, намагаємось, передбачити співвіднесення змісту та форм подання навчального матеріалу з уже наявним досвідом кожної окремої дитини, створюючи умови для розвитку її індивідуальних пізнавальних та креативних здібностей;

- *науковості та доступності.*

Вся інформація, яку отримує дитина, є достовірною та правильною з наукового погляду. При цьому подається вона в цікавій для сприймання малюків формі, а не у вигляді наукових трактатів. Завдяки використанню різноманітних ігор, творчих завдань, організації дослідів дитина справді отримує змогу насолоджуватися самим процесом пізнання світу та радіти власному успіхові;

- *інтеграції та комплексного підходу.*

Програмовий матеріал має чітку структуру. В кожному тематичному розділі, в кожному занятті передбачено вирішення комплексних завдань із формування життєвої компетентності дитини. Разом з тим відбувається інтеграція різних важливих завдань із пізнавального, соціально-морального, емоційно-ціннісного, фізичного, мовленнєвого, художньо-естетичного та креативного розвитку.

Особливості гурткової роботи:

- цілеспрямоване використання вільного часу для повноцінного розвитку потенційних можливостей дитини
- свобода вибору профільного спрямування, напрямів діяльності та освітньої програми
- творчий характер освітнього процесу, який здійснюють на основі додаткових освітніх програм
- співпраця, співтворчість, індивідуальний підхід у взаєминах дитини, педагога та батьків.

Організація роботи гуртка

- Керує роботою гуртка педагогічний працівник ЗДО на добровільних засадах.
- Гурток об'єднує до 12-15 дітей.
- Визначаючи профіль гурткової роботи в ЗДО, враховуються наступні чинники:
  - інтереси та хист самих вихованців, чий вподобання вивчають батьки і педагоги під час щоденних спостережень за дітьми на заняттях, у самостійній діяльності, в іграх тощо;
  - замовлення батьків, які виявляються завдяки анкетуванню, усному опитуванню, у бесідах;
  - наявність матеріальних умов для організації результативної роботи (спеціальних приміщень, матеріалів, обладнання, інвентарю, технічних засобів навчання);
  - кадрове забезпечення (керівником гуртка може бути педагог, що має відповідні здібності та бажання).
- Програмове забезпечення гурткової роботи:

- парціальні програми, що були схвалені комісією з дошкільної педагогіки та психології Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.

- адаптована авторська програма, складена його керівником на основі власного доробку та запозиченого досвіду інноваційної педагогічної діяльності. Така робоча програма має узгоджуватися з освітньою, за якою працює ЗДО. При цьому керівник гуртка не має права копіювати її, а навпаки, може у поставлених завданнях і змісті, перевищувати рівень стандарту в межах обізнаності дітей-гуртківців.

- фахову експертизу авторської програми здійснюють вихователь-методист і директор ЗДО. У разі потреби до цієї справи залучаються й інші фахівці відповідного профілю, а вже після доопрацювання програма вноситься для обговорення та затвердження на засідання педагогічної ради перед початком навчального року.

- Перспективний план (сітка гурткових занять) розробляється на навчальний рік, затверджується директором ЗДО. У ньому зазначаються дати проведення, тематика й основна мета занять. Календарно-тематичний план містить розробки занять на 1-2 тижні (з орієнтовного розрахунку – одне заняття щотижня). Зазначаються тема, програмові завдання, обладнання, матеріали, атрибути та (схематично) хід кожного заняття. Робота гуртка планується на рік на початку навчального року, але в II півріччі можна провести корегування плану (якщо в цьому виникне необхідність). Теми, які включені в план, можуть бути замінені в залежності від можливостей і здібностей дітей.

- Робота гуртків припиняється під час літнього оздоровчого періоду.

- З метою активізації роботи гуртків та забезпечення диференційованого підходу керівники можуть розробляти для вихованців індивідуальні завдання.

- Збереження дитячих робіт:

- Кожна дитина повинна мати підписану папку, де зберігаються її оформлені і незакінчені роботи.

- Колективні роботи зберігаються у великих папках (які можна зробити з картону).
- Готові роботи використовуються в оформленні інтер'єру груп, приміщень ЗДО. Роботи повинні мати підписи з назвою роботи, датою її виконання, прізвищем, ім'ям та віком дитини і прізвищем керівника.

– Підведення підсумків роботи гуртків:

- Підведення підсумків роботи гуртка може проводитися двічі на рік у вигляді, наприклад, Свята Мистецтв, де обов'язково проводиться виставка дитячих робіт і організовується ігрова розважальна програма.
- Керівник гуртка подає письмовий звіт про роботу гуртка за навчальний рік.

Заняття проводять в ігровій формі, ґрунтуються на пізнавальній мотивації (недопустима мотивація змагань), за добровільної участі дітей у доброзичливих та позитивних умовах, без негативного оцінювання. Кожне заняття включає в себе привітання, основні вправи та ігри (4-5) та прощання.

Заняття – основна форма навчання, як в загальноосвітньому, так і в закладі дошкільної освіти. Через нього проходять усі діти. Враховуючи специфіку роботи в гуртках кожен керівник вишукує власні знахідки, що відповідають його напряму роботи та вихованцям.

План-конспект заняття (додаток 1), який ведеться у довільній формі.

Основні вимоги до якісного сучасного заняття:

- науковість
- системність
- побудова заняття на основі закономірностей навчально-виховного процесу
- зв'язок з раніше отриманими знаннями та вміннями, опора на вже досягнутий рівень розвитку вихованців
- оптимальність
- реалізація на занятті в оптимальному співвідношенні всіх дидактичних принципів та правил

- забезпечення належних умов для продуктивної пізнавальної діяльності вихованців з урахуванням їх інтересів, нахилів, потреб
- ефективність
- ефективне використання педагогічних засобів
- зв'язок з життям, особистим досвідом дітей
- формування практично-необхідних знань, умінь, навичок, раціональних прийомів мислення та діяльності
- формування вміння вчитися
- можливість відтворення.

Сучасне заняття повинно бути здоров'язберігаючим, тобто мають бути створені належні умови для його проведення. Ці умови полягають у використанні елементарної діагностики втомлюваності вихованців на занятті, створенні необхідного психологічного клімату, здійсненні індивідуального та диференційованого підходу в процесі навчання, дотриманні санітарно-гігієнічних умов реалізації навчально-виховного процесу.

Використання елементарної діагностики втомлюваності вихованців на занятті – це порівняльний аналіз виразу облич дітей, використання методу кольорової діагностики, оцінка часу виконання вихованцями певного виду завдань тощо.

Щоб зменшення втомлюваність дітей ми використовуємо:

- дидактичні ігри
- інтерактивну діяльність (робота в групах, парах, трійках)
- включення в заняття динамічних пауз, фізкультхвилинок
- використання творчих завдань
- введення мистецького матеріалу, застосування якого позитивно впливає на емоційну сферу
- емоційна подача навчального матеріалу
- використання наочності
- створення психологічного клімату – доброзичливе відношення до вихованців, включення в навчальний процес життєвого досвіду дітей,

створення «ситуації успіху» тощо. Важливим фактором успішного навчання є емоційний стан дитини.

Треба знати те, чим живе дитяча душа. Плануйте різноманітні види роботи на занятті. Допомагайте дитині розкритись. Наприклад, педагог будь-якого гуртка може запропонувати вихованцям намалювати щастя й горе, важку працю й веселе свято, любов і розлуку, а потім мотивувати свої бачення цих понять, поділитися враженнями та мріями. Малюнки й пояснення їхніх авторів розповідають багато. Педагогу треба проаналізувати ці роботи, зробити висновки, аби дитині було комфортніше в сім'ї, на заняттях в гуртку, допомогти позбутись комплексів, підтримати політ фантазії.

Здійснення індивідуального та диференційованого підходу в процесі навчання – це використання відповідних педагогічних технологій, форм, методів; обов'язковість диференційованих завдань тощо.

Дотримання санітарно-гігієнічних умов реалізації навчально-виховного процесу – це виконання норм освітлення, вологості, температури повітря; організація динамічних, ігрових, танцювальних перерв тощо.

Підсумки роботи

Двічі на рік у план роботи гуртка включаємо проведення підсумково-звітних заходів – занять, свят тощо. Під час таких форм роботи керівник гуртка демонструє результати роботи гуртка для батьків вихованців, інших педагогів, адміністрації дошкільного закладу й водночас аналізує засвоєння дітьми програми гуртка. Письмовий звіт про роботу гуртка за навчальний рік його керівник складає станом на 1 червня. Якщо діяльність гуртка продовжена на літній період, то за роботу влітку варто відзвітувати станом на 1 вересня. Керівник гуртка звітує про перебіг гурткової роботи перед педагогічним колективом на засіданні педагогічної ради.

Показники компетентності

Як показує практика, в результаті систематичних занять гуртка діти набувають таких компетентностей:

- ❖ виявляють інтерес до пізнання краси навколишнього світу, емоційно сприймають та відгукуються на об'єкти природного, предметного, соціального довкілля;
- ❖ радіють власним успіхам в образотворчій діяльності;
- ❖ мають елементарні уявлення про види образотворчого мистецтва (графіка, живопис, скульптура), їх характерні риси;
- ❖ зацікавлено ставиться до творів мистецтва, можуть визначити загальний настрій, порівняти різні твори між собою;
- ❖ бере активну участь у створенні колективних робіт, виявляє товариську, поважає думку інших, радіє спільному результату;
- ❖ виявляють інтерес до створення поробок з різних матеріалів, застосовують їх в іграх; планують свою самостійну або спільну з однолітками діяльність;
- ❖ мають уявлення про народну іграшку, історію її виникнення, основне призначення;
- ❖ ознайомлені з яскравими зразками української народної іграшки, її кольоровим забарвленням;
- ❖ виявляють емоційно-ціннісне ставлення до культурної спадщини рідного народу та народів світу;
- ❖ мають уявлення про традиційні види українського декоративно-ужиткового мистецтва (вишивка, писанкарство, декоративний розпис), ознайомлені з історією їх виникнення;
- ❖ із задоволенням створюють власні візерунки, декоративні композиції на різних формах у малюванні, аплікації, ліпленні, намагаються зробити свою роботу неповторною; мають елементарні уявлення про дизайн; створюють листівки та композиції з природного матеріалу;
- ❖ можуть розмістити предмети у просторі, співвідносячи їх за формою, розміром, кольором, планують власний дизайн;

Оформлення робочої документації керівниками

В роботі вихователя, як і в будь-якій іншій діяльності, необхідний порядок і планомірність. Тільки при цих умовах, можливо, отримати задоволення. Не секрет, що оформлення документів часто відводиться другорядна роль. Однак оформлена вчасно і коректно, вона може стати нашим першим помічником.

У кожному закладі дошкільної освіти затверджують перелік документів, які зобов'язаний формувати і зберігати той чи інший працівник. Працівники зобов'язані дотримуватися вимог примірної інструкції з діловодства у закладах дошкільної освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 01.10.2012 № 1059.

Обов'язкова документація керівника гуртка:

За важливу локальну документацію, яка регулює діяльність гуртка, несуть відповідальність директор закладу дошкільної освіти та керівник гуртка, залежно від документів.

Навчальна програма за напрямом освіти – це нормативний документ, що визначає мету, завдання, зміст, обсяг, порядок, способи організації освітньої діяльності та вимоги до її результатів. Керівник гуртка може внести до такої програми певні зміни з урахуванням особливостей:

- освітнього процесу
- методичного, кадрового, матеріально-технічного забезпечення
- рівня підготовленості вихованців дошкільного закладу
- регіональних особливостей тощо.

Внесені зміни не мають змінювати змісту освітньої програми, яка взята за основу. Незмінними залишаються:

- мета
- завдання
- очікуваний результат освітньої діяльності.

Різниця між змістовою, методичною і технологічною частинами адаптованої та основної освітніх програм має становити до 30%.

За необхідністю педагог може вносити зміни до навчальної програми.

Журнал планування та обліку роботи гуртка є державним обліковим фінансовим документом, який обов'язково повинен вести керівник гуртка.

Свою діяльність керівник гуртка фіксує у Журналі планування та обліку роботи гуртка, що має таку структуру:

- титульна сторінка
- вказівки до ведення Журналу
- мета і основний зміст роботи гуртка
- відомості про членів гуртка
- плани роботи гуртка на перший та другий семестри навчального року, період літнього оздоровлення
- облік роботи гуртка

- облік відвідування
- робота гуртка – проведення тематичних вечорів, виставок, зустрічей, екскурсій, участь у конкурсах, виставах тощо
- зауваження та пропозиції.

Перед заповненням журналу необхідно познайомитись із посадовою інструкцією керівника гуртка та вказівками до ведення журналу планування та обліку роботи гуртка, вказаних на звороті титульної сторінки журналу. Після цього слід поставити підписи, які свідчитимуть, що педагог ознайомлений із вищезазначеними матеріалами. Журнал заповнюється керівником гуртка після кожного проведеного заняття.

Усі записи в журналі повинні вестися чітко і розбірливо, відповідно до норм українського правопису. Разом з тим, неприпустимо:

- написання тем занять на декілька днів, місяців наперед, заклеювання раніше написаного тексту;
- виправлення (закреслення або за допомогою коректора), підтирання годин, дат проведення занять, кількості відпрацьованих годин тощо;
- виправлення і змінювання розкладу, перенос занять (без узгодження з адміністрацією).

Журнал ведеться керівником гуртка. Він несе особисту відповідальність за стан його ведення.

На обкладинці журналу вказується назва гуртка, назва закладу та навчальний рік. Керівник гуртка зазначає своє прізвище, ім'я, по батькові.

Журнал планування та обліку роботи гуртка після закінчення навчального року здається в архів.

Графік та розклад занять гуртка.

Графік роботи керівника гуртка затверджує керівник закладу дошкільної освіти після погодження із профспілковим комітетом (додаток 2).

Розклад занять гуртка також затверджує директор. Уникайте дублювання профільного спрямування гуртка із діяльністю в першій половині дня. Якщо у дошкільному закладі працюють декілька гуртків – узгодьте заняття. Керівник

гуртка в межах свого робочого часу та гранично допустимого навантаження дитини проводить від одного до трьох занять на тиждень з кожною групою. Практика доводить, що заняття гуртка ліпше проводити: двічі на тиждень по 15-35 хв. у другій половині дня – у час, відведений для ігор та самостійної художньої діяльності дітей або раз на тиждень тривалістю до 40 хв. з перервою для фізкультурної хвилини. Окрім проведення занять гуртка, організуйте також індивідуальну роботу з дітьми.

Список дітей затверджує керівник закладу дошкільної освіти (додаток 3).

Картотека дидактичних ігор і методичних розробок. Розроблення, збирання та систематизація матеріалів діяльності гуртка є одним із важливих завдань його керівника. Тому створенню картотеки дидактичних ігор і методичних розробок приділіть особливу увагу.

До картотеки дидактичних ігор включають:

- дидактичні посібники – авторські та запозичені
- конспекти занять чи інших форм роботи з дітьми, розроблені керівником гуртка
- заняття, запозичені з фахових джерел та відпрацьовані на практиці, якщо такі є. У цьому випадку в картотеці (у примітках) зазначте джерело, з якого взято матеріали;
- конспекти підсумково-звітних занять.

Систематизуйте матеріали в картотеці та зберігайте їх у папках-накопичувачах.

Договір про надання додаткових освітніх послуг (додаток 4) – основний документ на зарахування дитини в гурток. Керівники гуртків вписують у журнал планування та обліку роботи гуртка вихованців за наявності згоди батьків (договір про надання додаткових освітніх послуг) або осіб, що їх замінюють, а для гуртків з фізичним навантаженням ще із наявністю *медичної довідки* про відсутність протипоказань для занять в такому гуртку.

Звіт про роботу гуртка надається у довільній формі вкінці навчального року.

Завдання гуртка «Умілі ручки»

формувати уявлення про різні види мистецтва, їх характерні особливості, засоби виразності, специфічні матеріали тощо

виховання емоційно-ціннісного ставлення до творчої діяльності, як до засобу самовираження, самоусвідомлення, самоствердження особистості

розвиток креативних здібностей та оптимістичного світобачення, заохочення до отримання насолоди від самого процесу творіння

використовувати різноманітні нетрадиційні техніки (аплікація з природнього матеріалу, техніка оригамі тощо)

ознайомлювати дітей із вирізуванням симетричних форм, силуетним вирізуванням та обривною аплікацією тощо

вчити створювати композиції, заповнюючи всю площину аркуша, передавати характерність образів кольором і використанням різноманітного матеріалу

озбагачення індивідуального художньо-естетичного досвіду дитини шляхом вправлення у використанні набутих знань, умінь, навичок у процесі відтворення або самостійного створення конкретних образів та вражень від побаченого, почутого, обстеженого або за уявою, фантазією

Планування гурткової роботи

Планування роботи – це процес моделювання діяльності педагога-організатора на певний період часу, коли він створює модель своєї діяльності: змістовну, організаційну, структурну. Він є одним із етапів управління процесом формування особистості, упорядковує педагогічну діяльність, забезпечує виконання таких вимог до педагогічного процесу, як планомірність, системність, керованість і наступність результатів.

Правильне планування є однією з умов успішної роботи гуртка. Керівник гуртка на основі програми розробляє навчально-тематичний план роботи гуртка на навчальний рік. Він містить сітку гурткових занять, у якій зазначені дати проведення, тематика, форма і зміст роботи, завдання та матеріали. Уже на основі цього плану керівник гуртка складає календарний план роботи.

У загальному уявленні план – це документ який вказує змістовні орієнтири діяльності і визначає їх порядок, обсяг і тимчасові границі. Чітке, планування забезпечує високу ефективність виховної роботи, дозволяючи визначити найсуттєвіші напрямки діяльності, зосередити увагу на головному. Цілеспрямованість, тобто плановий зміст і форми роботи, передбачає реалізацію конкретних цілей і завдань. Кожна справа, дія мають сприяти вирішенню поставлених завдань. Залежно від мети кожна форма роботи має свою специфіку використання.

План є документом який захищає педагога-організатора від хаотичної діяльності і доводить системний підхід щодо організації виховного процесу.

План – це результат спільної творчості педагога-організатора та всіх учасників виховного процесу.

Планування гурткової діяльності педагога ґрунтуватися на парціальних програми, що були схвалені комісією з дошкільної педагогіки та психології Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України. Зокрема, це такі програми: «Англійська мова для дітей дошкільного віку», автор Шкваріна Т.М.; «Дитяча хореографія», автор Шевчук А.С.; «Кольорові долоньки», автор Ликова І.О.; «Українотворець»,

керівник авторського колективу Кононенко П.П.; «Лего-конструювання», автор Пеккер Т.В., «Радість творчості», автори Борщ Р.М., Самойлик Д.В.

План роботи гуртка «Умілі ручки» розроблений на основі парціальної програми художньо-естетичного розвитку дітей раннього та дошкільного віку «Радість творчості». Автори програми Борщ Р.М., Самойлик Д.В.

Програма «Радість творчості» – це сучасна парціальна програма з художньо-естетичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку. Особливу увагу в ній приділено виявленню, збереженню та розвитку творчого й особистісного потенціалу дитини. Серед пріоритетних завдань програми – розвиток емоційно-естетичного сприймання та ціннісного ставлення до краси навколишнього світу, формування уявлень про різні види мистецтва та їх характерні особливості, розвиток творчих здібностей і збагачення індивідуального художньо-естетичного досвіду кожної окремої дитини.

Зміст програми узгоджено з основними вимогами та концептуальними засадами Базового компонента дошкільної освіти та чинних програм виховання, розвитку і навчання дітей віком від 2 до 6(7) років.

У програмі висвітлено особливості художньо-естетичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку, подано освітні завдання та орієнтовні показники життєвої компетентності за визначеними тематичними розділами, розкрито основні підходи до організації педагогічної діяльності; основні теоретичні та практичні підходи до організації педагогічної роботи з художньо-естетичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку, подано завдання та орієнтовні показники життєвої компетентності за визначеними тематичними розділами, розкрито основні методи і прийоми освітньої діяльності. Відповідно до вікових особливостей, індивідуальних здібностей дітей та запитів батьків передбачено диференціацію освітніх завдань і поглиблене вивчення окремих програмових питань.

Свою діяльність керівник гуртка фіксує у Журналі планування та обліку роботи гуртка, що має таку структуру:

- титульна сторінка
- вказівки до ведення Журналу

- мета і основний зміст роботи гуртка
- відомості про членів гуртка
- плани роботи гуртка на перший та другий семестри навчального року, період літнього оздоровлення
- облік роботи гуртка
- облік відвідування
- робота гуртка – проведення тематичних вечорів, виставок, зустрічей, екскурсій, участь у конкурсах, виставах тощо
- зауваження та пропозиції.

Плануючи гурткову роботу ми намагаємось виявити, зберегти і розвинути творчий та особистісний потенціал кожної дитини, формуючи її художньо-естетичні компетентність, сприяти подальшій успішній адаптації та творчій самореалізації в нових умовах дошкільного, шкільного та майбутнього дорослого життя.

Планування – справа творча, тому педагог-організатор має право вибрати такий варіант, який найбільше відповідає його педагогічним переконанням, містить необхідну інформацію, є зручним для використання у повсякденній роботі.

План роботи гуртка «Умілі рученята»

Місяць	Форма і зміст роботи	Завдання	Матеріали
Жовтень	Спогади про літо «Метелик»	Вчити дітей вирізати квіти, метелики, жучки, сонечка, прикрашати їх. Розвивати вміння відчувати прекрасне у природі, вчити самостійно творити красу, фантазувати.	Папір білий, папір кольоровий, стрічки, клей, серветки
	«Човник»	Вчити дітей робити човник з паперу, акуратно згинати деталі. Удосконалювати	Паперова тарілка, кольоровий папір, клей, ножиці, пензлик

		<p>навички роботи з папером, конструктивні здібності.</p> <p>Виховувати старанність, бажання працювати.</p>	
	«Грибочок»	<p>Вчити дітей виконувати аплікацію з природних матеріалів.</p> <p>Виховувати бажання створювати прекрасне й милуватися ним.</p> <p>Формувати звичку утримувати робоче місце в порядку.</p>	<p>Картон, олівець простий, шаблон (грибочок), крупа (гречка, пшоно, манка), клей, пензлик</p>
	«Осіньне дерево» (колективна робота)	<p>Вчити дітей складати композицію із засушених квітів, трав та листя, виховувати бажання створювати прекрасне й милуватися ним.</p> <p>Формувати звичку утримувати робоче місце в порядку.</p> <p>Попередня робота: збирання трав, листя квітів. Ознайомити із способами засушення листя, квітів, насіння.</p>	<p>Картонні коробки, ножиці, клей, шаблон дерева, фарби (гуаш), пензлики, фурнітура (гудзики, стрічки, фетр)</p>
	«Гарбуз»	<p>Вчити дітей вирізати овочі. Розвивати вміння відчувати прекрасне у природі, вчити самостійно творити красу, фантазувати.</p>	<p>Кольоровий папір, клей, ножиці, пензлик</p>
Листопад	«Рамка для фотосесії»	<p>Вчити дітей вирізувати рамку за допомогою шаблону.</p> <p>Прикрасити рамку</p>	<p>Картонні коробки, ножиці, клей, кольоровий папір, шаблони листя</p>

		аплікацією з листя. Вправляти в умінні акуратно вирізувати, наклеювати.	
	«Білочка в дуплі»	Вчити дітей виконувати аплікацію з природних матеріалів. Виховувати бажання створювати прекрасне й милуватися ним. Формувати звичку утримувати робоче місце в порядку.	Картон, сухі квіти, клей, фігурка білочки, грибочки, листя
	«Акваріум»	Вчити дітей створювати об'ємну аплікацію, створювати імітацію акваріума з рибками. Вправляти в умінні акуратно вирізувати, наклеювати.	Тканина, порожня коробка, шнурівка, кольоровий папір
	«Оберіг для воїна»	Вчити дітей працювати з фетром. Вправляти в умінні акуратно вирізувати, наклеювати. Виховувати патріотизм.	Фетр, основа, клей, застібка
	«Вулик і бджілки» (колективна робота)	Вчити дітей виконувати об'ємну аплікацію на пластикових пляшках. Виховувати бажання створювати прекрасне й милуватися ним. Формувати звичку утримувати робоче місце в порядку.	Бак 5 л., фетр, ножиці, клей-«пістолет», порожні пляшки від йогурта
Грудень	«Карта України» (колективна робота)	Вчити виконувати аплікацію на великому форматі. Формувати навички	Паперові серветки, клей, пензлики, кольорові маркери.

		роботи в парі, підгрупами. Виховувати акуратність.	
	«Інопланетяни»	Ознайомити дітей з прийомами виготовлення фантастичного персонажа. Розвивати уяву, фантазію. Сприяти виразності в передачі образу.	Пластикова тарілка (2 шт.), прозора пластикова склянка (1 шт.), фігурка тваринки, клей, шнурівка
	«Ноутбук»	Вчити дітей виконувати об'ємну аплікацію за допомогою паперової коробки. Виховувати бажання створювати імітацію гаджетів. Формувати звичку утримувати робоче місце в порядку.	Порожня коробка від цукерок, кришечки від напоїв, клей-«пістолет», кольоровий папір, олівці, білий папір (формат А4), ножиці
	«Миколай-листівка»	Вчити дітей вирізувати за допомогою шаблону Св. Миколая, рівно його складати. Прикрашати листівку аплікацією. Вправляти в умінні акуратно вирізувати.	Кольоровий папір, стрічка-скотч, ножиці, кольорові стрічки, шаблон (фігурка Св. Миколая)
	«Об'ємна сніжинка»	Ознайомити дітей з особливостями роботи з фетром, показати, що з нього можна зробити. Вчити дітей виготовляти сніжинку (об'ємну). Розвивати творчу уяву, фантазію.	Фетр (синього, блакитного і білого кольорів), клей, стрічка
Січень	«Вертеп» (колективна робота)	Вчити дітей виконувати об'ємну аплікацію, імітацію вертепа. Виховувати	Порожня коробка, фігурки тварин, кольоровий папір, ножиці, гофрований

		бажання створювати прекрасне й милуватися ним. Формувати звичку утримувати робоче місце в порядку.	папір, клей, картон, пензлик
	«Кролик»	Ознайомити дітей з прийомами виготовлення іграшкового кролика з лотка від яєць. Сприяти виразності в передачі образу. Розвивати уяву.	Порожня форма від яєць (лоток), фетр, ножиці, фломастери, фарби, ножиці, окуляри-іграшка.
	«Їжачок»	Вчити дітей виготовляти їжака з шишок та соняшникового насіння. Формувати вміння створювати композицію. Розвивати творчу фантазію, уяву.	Суха шишка, пластилін (чорного і сірого кольорів), насіння соняшника
	«Склянка для олівців»	Вчити дітей виконувати об'ємну аплікацію на паперових формах. Виховувати бажання створювати прекрасне з простих речей. Формувати звичку утримувати робоче місце в порядку.	Породній тубус від туалетного паперу, картон, кольоровий папір, олівці
	«Корона»	Ознайомити дітей з особливостями роботи з картоном в об'ємі. Вчити дітей виготовляти корону та декорувати її. Розвивати творчу уяву, фантазію.	Картон, трафарет, кольорові олівці, клей, ножиці
Лютий	«Сніговик»	Вчити дітей робити сніговика з картону, закріплювати знання дітей про будову тіла	Картон, білий папір, білі серветки, чорні гудзики, червоний папір, клей, ножиці

		сніговика. Розвивати спостережливість, увагу. Формувати звичку утримувати робоче місце в порядку.	
	«Нічне місто»	Вчити дітей працювати з тлом темного (чорного) кольору. Вчити вирізати сніжинки, прикрашати їх. Розвивати вміння відчувати прекрасне у природі, вчити самостійно творити красу, фантазувати.	Картон чорного кольору, вушні палички, ватні диски, клей, сніжинки, пензлик, вологі серветки
	«Папуга»	Вчити дітей працювати з трафаретом, заповнювати у ньому площину за допомогою спонжика і фарби. Розвивати творчу уяву, фантазію. Формувати звичку утримувати робоче місце в порядку.	Папір (формат А4), трафарет «папуга», фарби (гуаш), спонжик, вода, вологі серветки
	«Нічне небо» (колективна робота)	Вчити дітей виконувати аплікацію великих розмірів. Розвивати фантазію, творчу уяву. Виховувати бажання створювати прекрасне й милуватися ним.	Ватман, спонжики, серветки, трафарет, фарба (гуаш) білого кольору
Березень	«Ціплята»	Вчити дітей створювати образи за допомогою готових форм (об'ємних). Розвивати творчу уяву, фантазію, окомір. Виховувати акуратність у роботі.	Порожня серединка від «Кіндер-сюрприза», вата, кольоровий папір, фетр

	«Обережно, їжачки!» (колективна робота)	Вчити дітей виготовляти їжака картону та пластиліну. Розвивати творчу фантазію, уяву. Формувати звичку утримувати робоче місце в порядку.	Картон, пластилін, папір, ножиці
	«Букет для мами»	Вчити дітей створювати штучні квіти. Розвивати естетичне сприймання образу квітки. Вчити дітей робити букет. Виховувати акуратність у роботі, любов до мами.	Кольоровий папір, гофрований папір, стрічка, клей, ножиці, трубочки.
	«Сердечко»	Вчити дітей вирізувати за допомогою шаблону, сердечко, рівно його складати. Вчити прикрашати сердечко нитками. Вправляти в умінні акуратно виконувати роботу.	Червоні нитки для в'язання, клей, ножиці, картон, стрічка
Квітень	«Театр-пальчиковий» (колективна робота)	Вчити дітей виконувати об'ємну аплікацію. Виховувати бажання створювати прекрасне й милуватися ним. Формувати звичку утримувати робоче місце в порядку.	Фетр, кольоровий папір, клей, ножиці
	«Жабка»	Вчити дітей робити жабку з паперу, акуратно згинати деталі. Удосконалювати навички роботи з папером, конструктивні	Кольоровий папір зеленого та червоного кольору, трубочка, фломастер, ножиці, клей

		здібності. Виховувати старанність, бажання працювати.	
	«Вітрячок»	Продовжувати розвивати вміння дітей працювати з папером. Вчити створювати іграшки з паперу. Виховувати акуратність у роботі, бережливе ставлення до інструментів для аплікації	Кольоровий папір, клей, ножиці, дерев'яна паличка
	«Чудернацькі чоловічки»	Вчити дітей виготовляти персонажів з каштанів та зубочисток. Формувати вміння створювати композицію. Розвивати творчу фантазію, уяву.	Каштани, фетр, дерев'яні зубочистки, картон, пластилін
Травень	«Веселка»	Удосконалювати вміння дітей працювати з кольоровим папером. Розвивати творчу уяву, фантазію. Виховувати акуратність у роботі, бережливе ставлення до інструментів для аплікації	Кольоровий папір, клей, ножиці, пензлик
	«Перша квітка весняна»	Закріплювати знання дітей про весняні квіти. Вчити їх виготовляти з фетру та допоміжних матеріалів. Удосконалювати навички аплікативної роботи. Формувати звичку утримувати робоче місце в	Фетр, трубочка, клей, пензлик

		порядку.	
	«Браслет»	Удосконалювати вміння дітей працювати з фетром. Вправляти в умінні акуратно вирізувати, наклеювати. Виховувати дбайливе ставлення до результатів своєї праці.	Фетр, тасьма, ножиці, клей
	«Ромашки» (колективна робота)	Закріплювати вміння дітей виконувати аплікацію великих розмірів. Розвивати фантазію, творчу уяву. Виховувати бажання створювати прекрасне й милуватися ним.	Ватман, клей, пензлик, кольоровий папір, самоклейка, фігури

Обладнання та матеріали

Для роботи гуртка «Умілі ручки» використовуються такі основні матеріали та обладнання: фарби гуаш, пензлі, підставки під пензлі, серветки, серветки, клейонки, склянки для води, палітри, трубочки, зубочистки, засушені квіти, листя, картинки із зображенням квітів, листя, ілюстрації до казок, зображення пташок, тварин, людей.

Фарби для роботи повинні бути в достатній кількості: одного набору гуаші або одного набору основних кольорів достатньо. Кожен гуртківець має свої фарби. Усе приладдя знаходиться у спеціально відведеному місці та видається дітям на заняття – на кожен робочий столик.

Взаємодія з родиною

В умовах перетворень у суспільстві в цілому і в системі освіти зокрема взаємодія керівника гуртка з сім'ями набуває нового змісту. Відповідальність батьків за виконання своїх обов'язків значно підвищується. Заклад дошкільної освіти покликаний забезпечити єдність зусиль педагогів і батьків, вони зобов'язані допомогти сім'ї кожної дитини максимально реалізувати свій виховний потенціал.

Відомо, що вплив сім'ї як основи первинної соціалізації особистості на дитину сильніший, аніж вплив закладів дошкільної освіти. Водночас сім'я не в змозі забезпечити в повному обсязі виховання активної, життєздатної особистості, яка б легко адаптувалася до нових соціально-економічних умов, опанувала і засвоїла інтелектуальні, культурні, духовні цінності.

Діяльність батьків і керівника гуртка буде успішною лише в тому випадку, якщо вони стануть союзниками, що дасть їм змогу краще пізнати дитину, побачити її у різних ситуаціях, і таким чином допомогти дорослим усвідомити індивідуальні особливості дітей, розвивати їхні здібності, формувати ціннісні життєві орієнтири, долати негативні вчинки і прояви у поведінці. Важливими завданнями у діяльності керівника гуртка є налагодження партнерських взаємин і спільних інтересів з родиною кожного дошкільника, створення атмосфери довіри, взаєморозуміння, взаємодопомоги, співтворчості у вихованні та навчанні малюків.

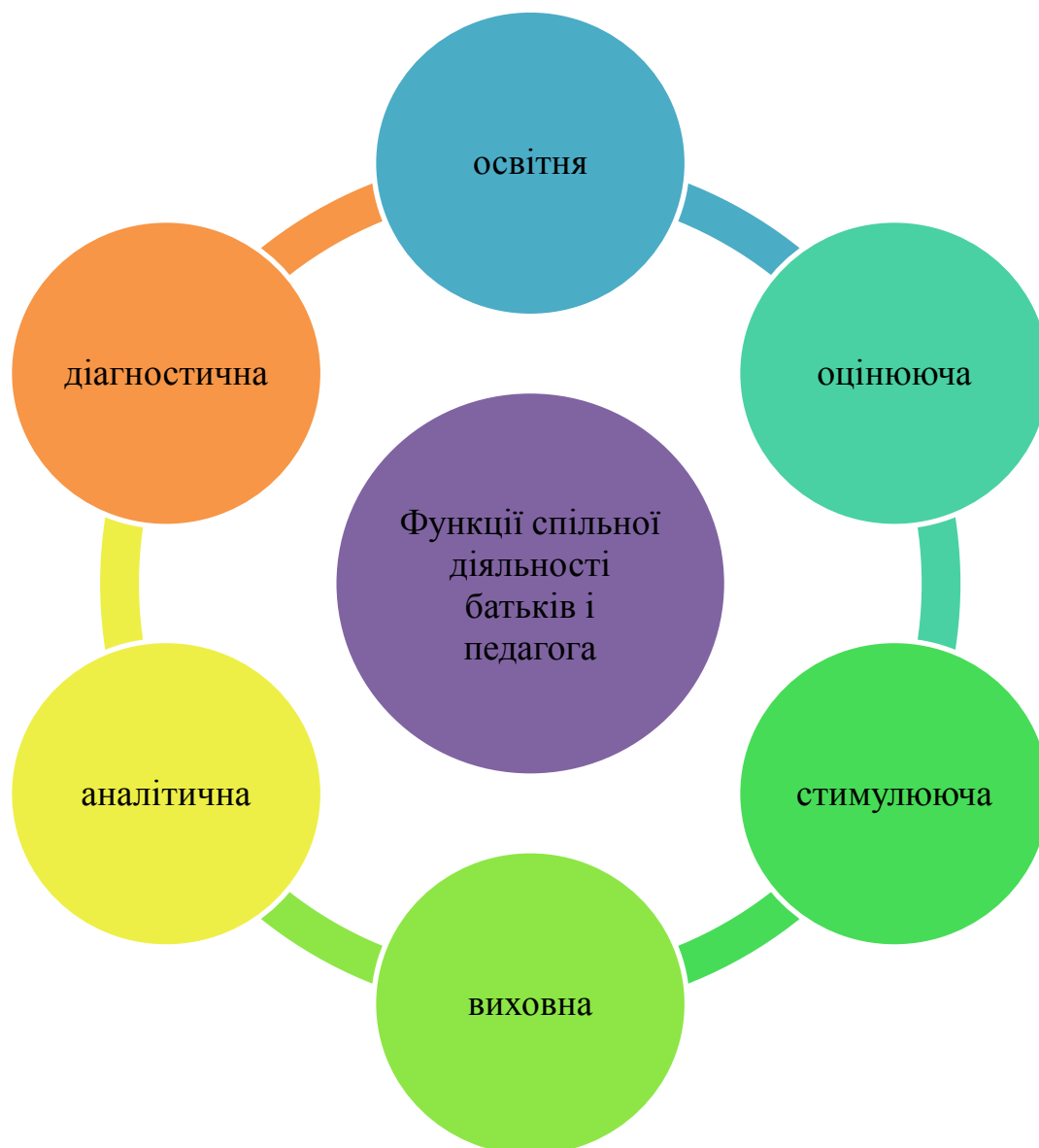
Завдання батьків – проєктування тих особистісних якостей дитини, які їй знадобляться для майбутнього життя.

Але практика свідчить, що багато батьків відчують труднощі у встановленні контактів з дітьми. Керівник гуртка і батьки, намагаючись спільно віднайти найбільш ефективні засоби розв'язання цієї проблеми, долучаються до педагогічної просвіти, визначають зміст і оптимальні форми цієї роботи, яку слід спрямувати на вирішення наступних завдань:

- надати батькам педагогічні поради і рекомендації, виробити позитивне ставлення до них;

- сформувати психологічну і педагогічну готовність до їх реалізації;
- активізувати здатність батьків до аналізу своєї виховної діяльності та об'єктивної оцінки її результатів.

Співдружність з сім'єю – одне з першочергових завдань, мабуть, у кожному дошкільному закладі. Використання різних форм і методів, залучення батьків до співпраці, творчість педагогів, дипломатичність – запорука успішної взаємодії ЗДО і родини. Здійснення цієї роботи, досягнення в ній справжнього успіху можливі лише при індивідуальному підході до кожної сім'ї. Тільки тоді батьки йтимуть до дитячого садка зі своїми радощами і сумнівами, стають єдиним колективом, завжди допоможуть і підтримають педагога.

Принципи роботи з родиною

- Довіра відносин - передбачає забезпечення віри батьків в професійну компетентність, тактовність і доброзичливість педагогів, їх вміння зрозуміти і допомогти вирішити проблеми сімейного виховання;
- Особистісна зацікавленість батьків - батьки повинні побачити особистісний смисл, який допоможе їм правильно будувати спілкування і спільну діяльність з дитиною, зробити педагогічну позицію адекватною, гнучкою, рухливою і прогностичною;
- Підхід до батьків не як до об'єктів виховання, а як до активного суб'єкта процесу взаємодії - саме батьки для нас є соціальними замовниками, вони для нас не учні, а партнери, і ми їм допомагаємо, а не вчимо виховувати їх власних дітей і те, що ми їм пропонуємо повинно бути цікаво і корисно;
- Затвердження їх самоцінності - цей принцип передбачає прояв поваги до кожного з батьків, визнання його індивідуальності й неповторності, права на помилки.

Спілкуючись з батьками, ми визначили, що всі діти цікавляться мистецькою діяльністю. Батьки дошкільнят позитивно відносяться до художньо-естетичного розвитку своїх малюків, спілкування дитини із творами живопису в сучасних умовах, відвідування музеїв, картинних галерей та на виставки.

Дитині все дається легко, усе цікаво і все вона виконує з великим задоволенням та захопленням, особливо, коли ці дії пов'язані з грою або просто включені в ігрові відносини. Розвиток творчих здібностей усіх дітей – одна з найважливіших проблем сучасної педагогіки і тому назріла проблема у пошуку нових шляхів розвитку вихованців. Важливо відкривати в кожній дитині творця, ставити її на шлях самобутньої творчої, інтелектуально повнокровної праці. Праця педагога, його досягнення разом із вихованцями з часом принесе велику користь кожному з них.

У разі потреби ми завжди із задоволенням проконсультуємо батьків з питань розвитку їхніх малюків, дамо цінні поради. Разом з тим розробляємо поради для батьків, у яких представлено різні завдання (часто творчого або

дослідницького характеру) для спільної роботи дитини з дорослим з метою закріплення та систематизації уявлень та вмінь з певної теми.

Взаємодія керівника з батьками буде тим ефективнішою, чим більше різноманітних чинників буде залучено. Форми взаємодії керівника гуртка і батьків – це різноманітність їх спільної діяльності та спілкування.

Досягнення наших вихованців

Гурток «Умілі ручки» почав діяти у нашому закладі дошкільної освіти з 2020 року для дітей старших та середніх груп. Головною метою гуртка є навчити дітей творчо працювати, поєднуючи талант митця і технічні знання, формувати особистість дитини, розвивати її творчі здібності, розвивати творче уявлення дітей, естетичне відношення до предметів і явищ оточуючого світу, розвинути відчуття форми, кольору. Діти із задоволенням відвідують заняття, із захопленням працюють, своїми відмінними роботами рідних їм людей.

Ми створюємо для дошкільнят необхідні умови для навчання та почуття задоволення від отриманих знань і результатів власної роботи. На заняттях ми спонукаємо дітей до творчості, використовуючи ігрові методи та прийоми.

Результатом роботи з вихованцями є їхня участь та перемога в міських, обласних та Всеукраїнських конкурсах. Оцінкою своєї роботи є отримані подяки та нагороди від управління освіти і науки та міського голови нашого міста.

Обласний конкурс дитячого малюнку «Ми – діти космосу»

В обласному конкурсі дитячого малюнку «Ми – діти космосу» Подільського Культурно-просвітницького Центру імені М.К. Реріха взяла участь вихованка старшої групи ЗДО №20 «Дзвіночок» Стась Анна та здобула I місце в категорії 6-8 років.

Робота дівчинки представлена на виставці у Національному музеї космонавтики Ім. С.П. Корольова в місті Житомирі.

Стась Анна, 6 років,
"Мрія Анни"

Обласний конкурс дитячого малюнку «Ми – діти космосу»

В обласному конкурсі дитячого малюнку «Ми – діти космосу» Подільського Культурно-просвітницького Центру імені М.К. Реріха взяла участь вихованка старшої групи ЗДО №20 «Дзвіночок» Масовець Вікторія та здобула II місце в категорії 6-8 років.

Обласний конкурс дитячого малюнку «Ми – діти космосу»

В обласному конкурсі дитячого малюнку «Ми – діти космосу» Подільського Культурно-просвітницького Центру імені М.К. Реріха взяла участь вихованка старшої групи ЗДО №20 «Дзвіночок» Которова Емілія в категорії 6-8 років.

«Мої сни»

Обласний конкурс дитячого малюнку «Ми – діти космосу»

В обласному конкурсі дитячого малюнку «Ми – діти космосу» Подільського Культурно-просвітницького Центру імені М.К. Реріха взяла участь вихованка старшої групи ЗДО №20 «Дзвіночок» Мазорук Дарія в категорії 6-8 років.

«Барви всесвіту»

Каталог робіт обласного конкурсу дитячого малюнку «Ми – діти космосу»

Керівник гуртка Тетяна Денисенко нагороджена іменною книгою «Ми – діти космосу»

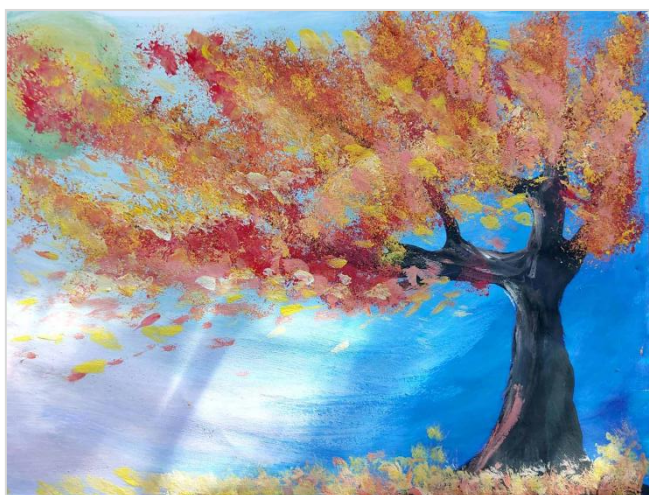

Закладу
дошкільної освіти
"Дзвіночок"
керівницю гуртка
Денисенко Тетяні
Знамені, ДНУ
11.10.23

І Всеукраїнський конкурс дитячо-юнацької творчості присвячений Катерині Білокур «Квітуча палітра».

У конкурсі взяла участь Лало Анастасія, 4 років та здобула ІІ місце

Прогулянка сквером

Міський мистецький марафон «Осінь у рідному місті» за участі всіх закладів дошкільної освіти Кам'янець-Подільського ТГ.

II Всеукраїнський конкурс дитячо-юнацької творчості «Чарівна осінь»

Команда «Алаба» запросила юних митців з усієї України поділитися своєю творчістю. На конкурс надіслано понад 1200 робіт, які створили чудовий осінній настрій та подарували листопад емоцій і незабутніх вражень.

За результатами конкурсу Михайло Бандура посів III місце.

Осінній марафон «Моє рідне місто місті» в закладі дошкільної освіти

Осінній марафон «Наше місто очима батьків» в закладі дошкільної освіти

Цікаві моменти нашої роботи

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Базовий компонент дошкільної освіти / науковий керівник: А. М. Богуш, дійсний член НАПН України, проф, д-р пед. наук ; авт. кол-в: Богуш А. М., Беленька Г. В., Богініч О. Л., Гавриш Н. В., Долинна О. П., Ільченко Т. С., Коваленко О. В., Лисенко Г. М., Машовець М. А., Низковська О. В., Панасюк Т. В., Піроженко Т. О., Поніманська Т. І., Сідельнікова О. Д., Шевчук А. С., Якименко Л. Ю. – Київ : Видавництво, 2012. 26 с.
2. Білан О. І. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» / О. І. Білан, Л. М. Возна, О. Л. Максименко та ін. Тернопіль : Мандрівець, 2013. 264 с.
3. Демчик К. І. Основи образотворчого мистецтва з методикою керівництва зображувальною діяльністю дітей : навчально-методичний посібник для студентів педагогічного факультету напряму підготовки 6.010101 «Дошкільна освіта». Кам'янець-Подільський, 2009. 128 с., іл.
4. Коппалова Н. Гурткова робота з аплікації та орігамі. Тернопіль : Мандрівець, 2009. 78 с. : іл.
5. Котляр В. П. Основи образотворчого мистецтва і методика художнього виховання дітей : навч.посібник. Київ : Кондор, 2006. 200 с.
6. Кулікова І. А., Шкваріна Т. М. Англійська мова для дітей дошкільного віку : програма та методичні рекомендації ; за заг. ред. О. В. Низковської. 3-тє вид., зі змін. та доповн. Тернопіль : Мандрівець, 2015. 48 с.
7. Обов'язкова освіта дітей старшого дошкільного віку: форми здобуття, організація і зміст роботи: збірн. метод. матеріалів / авт.-упоряд.: О. П. Долинна, А. П. Бурова, О. Низковська, Т. П. Носачова. Тернопіль : Мандрівець, 2011. 480 с.
8. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі : підручник / Г. В. Сухорукова, О. О. Дронова, Н. М. Голота, Л. Я. Янцур. Київ : Слово, 2010. 376 с.
9. Організація гурткової роботи в дошкільних навчальних закладах / авт.–уклад. Л. Б. Міщенко. Харків : Основа, 2015. 333, [3] с.

10. Організація ігрової діяльності дітей дошкільного віку / Автор-упорядник Бурова А.П. Мандрівець, 2010.
11. Програма художньо-естетичного розвитку дітей раннього та дошкільного віку «Радість творчості» / Р. М. Борщ, Д. В. Самойлик. Тернопіль: Мандрівець, 2013. 72 с.
12. Програма з художнього виховання, навчання і розвитку дітей 2-6 років. Кольорові долоньки. Ранок, 2008.
13. Розвиваємо у дитини вміння бачити: від народження до 6 років / Вавіна Л., Ремажевська В. Літера ЛТД, 2008.
14. Суржанська В.А. Розвиваємо творчі здібності. Харків : Основа, 2007. 112 с. (Дошкільний навчальний заклад. Розвивайка).
15. Тарасова О. С., Рибалка Н. О., Челомбитько Н. П. Організація гурткової роботи в ДНЗ. Харків : Основа, 2014. 160 с.

Схема-конспект гурткового заняття

Дата, місце, час проведення

Тема заняття

Мета заняття (навчальна, розвивальна, виховна).

Методи:

- словесні (розповідь, бесіда, пояснення, лекція, інструктаж тощо);
- наочні (демонстрація предметів, явищ, посібників тощо);
- практичні (практична робота, навчальні вправи, ігрові вправи, лабораторні дослідження, екскурсія, похід тощо).

Тип заняття (засвоєння нових знань, умінь та навичок; формування практичних умінь та навичок; застосування вмінь та навичок; узагальнення; комбінований).

Форма заняття: індивідуальне, групове, фронтальне.

Обладнання: таблиці, плакати, саморобні посібники, схеми, моделі, ТЗН, роздатковий матеріал, демонстраційний матеріал, діаграми, література тощо.

Рівні повідомлення навчального матеріалу (не обов'язково):

- інформаційний (навчальний матеріал подається у вигляді готової інформації (розповідь, демонстрування, пояснення);
- інформаційно-операційний (водночас з інформаційним способом відтворення навчального матеріалу розгорнуто пояснюється функціонування об'єкта вивчення та способи оперування ним);
- проблемний (визначається проблема і намічається шлях її розв'язання, наприклад, розгортання низки логічних міркувань і доведень).

Конспект теоретичної частини (нотатки, перелік питань, фото тощо).

Хід заняття (його структура)

(залежить від типу заняття, інших параметрів)

I. Вступна частина

- повідомлення теми та мети заняття, очікуваних результатів;
- актуалізація опорних знань;
- мотивація навчальної діяльності гуртківців.

II. Основна частина

- висвітлення керівником матеріалу нової теми;
- володіння новими теоретичними знаннями, ознайомлення з термінами, способами практичних дій;
- залучення дітей до самостійного осмислення нового матеріалу, самостійна робота учнів;
- підведення гуртківців до узагальнень, висновків.

III. Заключне частина

- обґрунтування гуртківцями можливості використання отриманих знань, умінь, навичок;
- загальний підсумок заняття із зазначенням його позитивних та негативних моментів;
- повідомлення завдань на наступне заняття;
- рекомендована література.

Графік роботи гуртка:

2 рази на тиждень

(1 раз на місяць – колективна робота)

Розклад занять

двічі на тиждень по 15-35 хв.	У другій половині дня – у час відведений для ігор і самостійної художньої діяльності
раз на тиждень тривалістю до 40 хв.	

Список дітей

№	Прізвище та ім'я дитини	Дата народження	Група
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			

Договір про надання додаткових освітніх послуг

м.Кам'янець-Подільський

«__» _____ 2024

Заклад дошкільної освіти № _____ Кам'янець-Подільської міської ради Хмельницької області в особі директора (прізвище, ім'я, по батькові) (далі – Виконавець), який діє на підставі Статуту навчального закладу, з однієї сторони і _____ батько (мати) вихованця(ки)

(прізвище, ім'я, по батькові)

(далі – Замовник) з другої сторони (далі – Сторони) уклали цей договір про таке:

1. Предмет договору

Виконавець у період навчального року бере на себе зобов'язання надати додаткову освітню послугу (далі – освітня послуга), а саме: заняття з _____

2. Обов'язки Виконавця

Виконавець зобов'язується:

- 2.1. Надати Замовнику освітню послугу понад рівень державних стандартів освіти.
- 2.2. Забезпечити дотримання прав учасників навчально-виховного процесу відповідно до законодавства.
- 2.3. Інформувати Замовника про правила та вимоги щодо організації надання освітньої послуги, її якості та змісту, про права й обов'язки Сторін під час надання та отримання цієї послуги.
- 2.4. У разі дострокового припинення дії цього договору (незалежно від підстав) у зв'язку з ненаданням Замовнику освітньої послуги – повернути частину коштів, внесених Замовником як попередня плата за надання освітньої послуги.

3. Обов'язки Замовника

Замовник зобов'язується:

3.1. Своєчасно вносити плату за отриману освітню послугу до 05 числа поточного місяця в розмірах, що встановлені цим договором.

3.2. Виконувати вимоги законодавства і установчих та розпорядчих документів Виконавця з питань організації надання освітньої послуги.

4. Плата за надання освітньої послуги та порядок розрахунків

4.1. Розмір плати за надання освітньої послуги встановлюється закладом за весь строк навчання і становить _____ гривень 00 копійок за місяць (з урахуванням офіційно визначеного рівня інфляції за попередній календарний рік), в межах дії ст.11 Закону України № 5007 «Про ціни та ціноутворення».

Розмір плати не може змінюватися протягом всього строку навчання.

4.1.1. До вартості освітньої послуги входять:

- витрати на заробітну плату викладацького складу;
- витрати на нарахування фонду заробітної плати;
- витрати пов'язані з організацією платних послуг;
- витрати на поточний ремонт приміщень, ремонт обладнання та інвентарю;
- витрати на проведення санітарно-гігієнічних та охоронних заходів;
- інші витрати, що можуть виникнути процесі діяльності.

До вартості освітньої послуги, окрім зазначених витрат, зараховуються обов'язкові податки, платежі та збори.

4.2. Замовник вносить плату за надання освітньої послуги на відповідні рахунки Виконавця до 05 числа кожного місяця, зазначаючи у квитанції прізвище, ім'я, по батькові вихованця, групу, яку він відвідує, та місяць, за який вноситься плата.

4.3. Замовник зобов'язується виплатити Виконавцеві плату за надання освітньої послуги для покриття фактичних затрат, які здійснив Виконавець до моменту настання неможливості виконати умови цього договору, якщо ця неможливість виникла не з вини Виконавця.

4.4. Замовник зобов'язується виплатити Виконавцеві плату за надання освітньої

послуги у повному обсязі, якщо договір не виконано з вини Замовника.

5. Відповідальність Сторін

5.1. За невиконання або неналежне виконання зобов'язань, визначених у цьому договорі, Сторони несуть відповідальність згідно з чинним законодавством.

6. Строк дії договору та дострокове припинення його дії

6.1. Цей договір діє з моменту підписання і до кінця поточного 2023-2024 навчального року.

6.2. Дія цього договору достроково припиняється:

- за згодою Сторін;
- у разі неможливості виконання своїх зобов'язань однією зі Сторін договору у зв'язку з прийняттям нормативно-правових актів, що змінили умови, встановлені цим договором щодо надання освітньої послуги, і друга Сторона не погоджується на внесення змін до цього договору;
- у разі ліквідації юридичної особи – Виконавця, якщо не визначена юридична особа, що є правонаступником ліквідованої сторони;
- у разі відрахування дитини із закладу відповідно до законодавства;
- за рішенням суду.

7. Місцезнаходження та реквізити Сторін

Замовник

Батьки:

_____/_____/_____
(підпис)(власне ім'я прізвище)

Виконавець

Директор ЗДО

_____/_____/_____
(підпис)(власне ім'я прізвище)

М. П.